22 Ιουλίου 2019

Η παρερμηνεία (Κώστας Ε. Τσιρόπουλος, Συγγραφέας)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Ο Χριστιανισμός ως προσωπικό πνευματικό γεγονός, είναι μια κατάργηση όλου του παρελθόντος, μια «καινή κτίσις» του Ανθρώπου. Καταλύει ένα κόσμο παλιό, της φθοράς, και αναδείχνει με μια μοναδική ηθική ωραιότητα, ουράνια, το νέο κόσμο που εμπεδώνεται και προάγεται μέσα σε αγρύπνια ψυχής. Ο νέος αυτός κόσμος του ανθρώπου είναι ένα προγεφύρωμα της «μέλλουσας πόλης» και για χάρη της αναλίσκεται ολόκληρη η ζωή και μεταμορφώνεται η «μένουσα πόλη» σ' ένα πεδίο δοκιμασίας και άθλησης πνευματικής.

Ακριβώς, μέσα σ’ αυτή την «μένουσα πόλη», τον κόσμο αυτό εδώ που έχει την αξία του γιατί είναι ο χώρος που υπεύθυνα κι ελεύθερα πλάθει ο άνθρωπος το αιώνιο μέλλον του, μέσα στην κοινωνία των ανθρώπων, ανακύπτει το ερώτημα, πώς δρα και πώς πρέπει να δρα ο Χριστιανισμός; Είναι δύναμη που συντηρεί τα παλιά, που στηρίζει τις απειλούμενες αξίες, που αναστηλώνει τα μισογκρεμισμένα, που συμβιβάζει τα διεστώτα με αμοιβαίες υποχωρήσεις ή μήπως αρνείται τα παλιά, ξεκαθαρίζει το έδαφος από τα χαλασμένα, τα ερειπωμένα, τα άτονα, αρνείται τους συμβιβασμούς και θεμελιώνει μιαν εξ υπαρχής νέα τάξη πραγμάτων στις κοινωνίες ;

Ο Χριστιανισμός είναι, ως κίνημα πνευματικό, μια διαρκής νεότητα, μια κατάργηση του παρελθόντος ως δεσμευτικής φόρμας της ζωής, μια θαρραλέα αναζήτηση όχι του καλύτερου αλλά του τέλειου, αφού προβάλλει μέσα από το Ευαγγέλιο ως δυναμική φωνή ελευθερίας από το κακό αλλά και από τις διάφορες επίγειες σκοπιμότητες. Είναι ο Χριστιανισμός πλημμυρισμένος από ποίηση δημιουργική που προχωρεί προς την εν πνεύματι και αληθεία ζωοποίηση του μέλλοντος.

Αποτελεί, λοιπόν, ο Χριστιανισμός με την αναγεννητική του δύναμη μιαν αντίθεση προς τη συντήρηση και μια θέση προς την επανάσταση. Δεν αρκείται ο

Χριστιανισμός σε προοδευτικές βελτιώσεις της ζωής και του ανθρώπου· η δύναμη της αποκαλυμμένης εν Χριστώ αλήθειας δρα και διαρρηγνύει τον παλαιό κόσμο για να εγκαθιδρύσει το νέο κόσμο, του θαύματος, για ν’ αλλάξει ριζικά τη ζωή. Η εμφάνισή του στον κόσμο έφερε αυτό το πανίσχυρο ρεύμα της επανάστασης που τάραξε και Ιουδαίους και ειδωλολάτρες και που με την εισβολή του κατάργησε τις παλιές κοινωνικές αρχές και παγίωσε την αγάπη, την αδελφική ισορροπία. Σήμερα, το νιώθουμε πως επρόκειτο για μιαν εξέγερση της ζωοποιού αλήθειας εναντίον του βαλσαμωμένου κοινωνικού ψεύδους, μια επιπόθηση ζωής ουσιαστικής με κέντρο το Θεό και με στόχο την αιωνιότητα.

Διαβάζουμε το Ευαγγέλιο και μεθάμε με τη σκέψη και μόνο πως ολ’ αυτά μπορούσε να είχαν εφαρμοστεί και να ξανανιώσουν τη ζωή μας, να την αλλοιώσουν απ’ τα θεμέλια, να την ανατρέψουν και να προσφέρουν μια νέα ζωή, αφού «τα αρχαία παρήλθεν, Ιδού γέγονε καινά τα πάντα». Αυτή την τρομερή πνευματική μέθη της αλήθειας του Χριστού ένιωσαν και νιώθουν με φόβο οι διάφοροι άθλιοι κρατούντες της κοινωνίας και τρομαγμένοι, από την επερχόμενη επανάσταση· αγωνίστηκαν σκληρά να απονευρώσουν τον Χριστιανισμό από τον επαναστατικό του χαρακτήρα, να τον αστοποιήσουν. Παντρεύοντάς τον με τα εγκόσμια, ως ένα σημείο το κατόρθωσαν. Μεταμόρφωσαν αυτή τη μοναδική διαρκή, ευεργετική επανάσταση που δεν σήκωνε σημαία για υλικά συμφέροντα, αλλά για τη λύση των δεσμών της κακίας, για την εσωτερική ελευθερία του ανθρώπου, για την αθανασία του, σε μια άθλια και κοντόφθαλμη συντήρηση που αρνήθηκε το ουσιώδες στη ζωή κι έκαμε το επουσιώδες σπουδαίο.

Έτσι, παρερμηνευμένο βρίσκουμε τον Χριστιανισμό, μετά τους πρώτους αιώνες του μέσα στην Ιστορία. Φορτωμένο με αμαρτήματα, με πολέμους, με ληστείες κάτω από ξερά προσχήματα, με ανοχή αιματηρών αδικιών, με εγκλήματα, με τύφλωση και αναισθησία μπροστά στο καταπατημένο δίκαιο, σε αγαστή συνεργασία του με καθεστώτα ανελεύθερα, απαθλιωτικά του ανθρώπου. Κι όταν κάποτε ορθωνόταν για να πράξει το χρέος του, οι δυνάμεις του κακού του ζητούσαν να λογοδοτήσει, ν’ απολογηθεί γιατί διαρρηγνύει την επαίσχυντη συμμαχία του μαζί τους, γιατί μετατρέπει τη σύμπραξή τους σε πόλεμο. Έχει καλυφθεί το θειο πρόσωπο του Χριστιανισμού με το ρύπο πολλών σφαλμάτων, έχει εξουθενωθεί ο επαναστατικός του δυναμισμός και η πειθώ του από ένα παρελθόν που σιγά – σιγά, έχει αλλοιώσει μέσα στη συνείδηση των ανθρώπων, τη μορφή του, τον μοναδικό του χαρακτήρα. Και, φυσικά, όταν μιλούμε για τον Χριστιανισμό δεν είναι δυνατό παρά να μιλούμε για την Εκκλησία του Χριστού. Ο Μέγας Ιεροεξεταστής του Ντοστογιέφσκι υπομνηματίζει υποβλητικά τα γραφόμενα εδώ.

Όσο βαθύτερα νιώθουμε το Ευαγγέλιο, όσο πιο συνειδητά μετέχουμε στη μυστική

ζωή της Εκκλησίας και διαποτιζόμαστε από το αρχέγονο πνεύμα της ελευθερίας που εκείνη κατέχει, τόσο οξύτερες γίνονται μέσα μας η ανάγκη και η λαχτάρα να συντείνουμε, με κάθε πνευματικό τρόπο, στην αποκάλυψη, σε τέτοιους δύσκολους καιρούς του αληθινού προσώπου του Χριστιανισμού: της Επανάστασης.

Ο στόχος δεν είναι η «μένουσα πόλις» αλλά οφείλειο Χριστιανισμός να εξασφαλίσει ένα πεδίο δοκιμασίας που θα χαρακτηρίζεται από ελευθερία, δικαιοσύνη, αρμονία αγάπης,οφείλει να προσφέρει στον πιστό μια πόλη μένουσα, όπου να μπορεί σωστά ν’ αθλήσει, απαλύνοντάςτου τιςδυσκολίες της ζωής και εξορκίζοντας με το φως και τη δύναμή του το κακό σε οποιαδήποτε μορφή κι αν εμφανίζεται. Γιατί ο Χριστός είναι η ελευθερία μας.

Μια τέτοια προβολή θα πείσει τα μαραμένα από την απογοήτευση πνεύματα πως ο Χριστιανισμός δεν χρεοκόπησε, πως τελικά δενυλοποιήθηκε, πως δε συμμάχησε για πάντα με τιςδυνάμεις του κακού, του σκότους και πως σ’ αυτή την κρίσιμη εποχήυψώνει την μάχαιρα της αλήθειας, της ελευθερίας και της δικαιοσύνης και πηγαίνει μπροστά.

Η Ορθοδοξία νιώθει βαθύτερα ένα τέτοιο πνεύμα που είναι ο αυθεντικός Χριστιανισμός. Γιατί όντας μια Εκκλησία δημοκρατική στο χαρακτήρα της, τηρεί την παρακαταθήκη των παραδόσεων εκείνων που εκφράζουν πιστά τη διαρκώς νέα και ζωοποιό αλήθεια του Χριστιανισμού. Για τούτο και η ορθόδοξη παράδοση δεν είναι συντήρηση άλλα είναι έκφραση της πίστης και της εμμονής στην αποκαλυμμένη και αναλλοίωτη στους αιώνες αλήθεια που οπλίζει την Εκκλησία με συνέχεια και συνέπεια. Η ορθόδοξη παράδοση είναι μια εξατομικευμένη ανανέωση του πιστού Χριστιανού.

Από την Εκκλησία περιμένουμε αυτή την επαναστατική συνέπεια σήμερα, στο χείλος των αβύσσων, που με το ιερότης ρίγος θα την συγκλονίσει από κορυφής μέχρις ονύχωνκαι θα την ορθώσει ως μοναδική σωστική δύναμη της ζωής.

πηγή: *Κ. Ε. Τσιρόπουλου, «Δοκίμια ευθύνης», εκδ. ΑΣΤΗΡ, σ. 43-46*